

Vort arbejde for natur, miljø og klima, 2021-2022

Beretning til Årsmødet den 6. november 2022

Læs om

- ➔ **Indsats og resultater i det forgangne år**
- ➔ **Kontakt og kommunikation**
- ➔ **Arrangementer**
- ➔ **Kurser og viden til DN-aktive**
- ➔ **Om menneskene bag indsatsen**

Indsats og resultater i det forgangne år

Nationalpark Skjoldungernes Land

I den forløbne periode har arbejdet med udvidelsen af nationalparken forløbet stille. Efter vi på henholdsvis formandsniveau og bestyrelsesniveau i perioden 2021-22 havde haft møder i nationalparkens sekretariat, havde vi møde med den nu afgåede borgmester i efteråret 2021.

Mødernes formål var at gøre opmærksom på DN Frederikssunds visioner for en udvidelse. Vores mål er at få en udvidelse omfattende den sydøstlige del af Horns Herred op til slutningen af Skuldelev Ås og vikingeskibenes findested, og over fjorden. Ligeledes inkluderende Lille Rørbæk fredningen. Ud over mødet med den tidligere borgmester, blev udvalgsformanden informeret.

Hvorvidt der er bevægelse i sagerne, henstår i øjeblikket i det uvisse, men Nationalparken arbejder med seksårsplaner. En udvidelse vil derfor ske i starten af den nye planperiode, hvilket vil sige 1.4. 2023. Det springende punkt er selvfølgelig villigheden hos de store lodsejere i området, til at indgå i et samarbejde.

Frederikssund kommunes Klimaråd

Klimarådet er et rådgivende organ, der giver inspiration til og kvalificerer Frederikssund Kommunes klimaindsats – herunder de relevante af FN's 17 verdensmål. Målet er et tæt samarbejde omkring klima- og energiløsninger mellem kommune, erhvervsliv, foreninger og vidensinstitutioner.

Klimarådet følger den kommunale valgperiode og konstituerede sig i marts måned. Valgt som formand blev DN's formand, Per Seerup.

Udover det konstituerende møde vil Klimarådet i år holde fire møder. Den fortløbende kommunikation mellem Klimaråd og Frederikssund Kommune sikres ved, at referater, beslutninger m.v. sendes til gensidig orientering. Rådet kan stille forslag til Frederikssund Byråd via Udvalget for Klima, natur og energi. Værdien i Klimarådets etablering synes dog mest at skulle findes i at rådsmedlemmerne får en aktuel orientering om kommunens igangsatte og kommende tiltag.

Samværet imellem rådsmedlemmerne har dog også medført, at foreningen Frederikssund Erhverv inviterede til deltagelse i et arrangement om etablering af solcelleanlæg på mark og bygninger. DN imødekom invitationen og fik med tilfredshed ny og aktuel viden.

Læs mere her: [Klimaråd - Frederikssund \(dn.dk\)](https://www.dn.dk/klimarad-frederikssund)

Grønt Forum

DN Frederikssund er også repræsenteret i Grønt Forum (GF). I 2022 har det største emne naturligvis været Naturstrategien. Og i forbindelse med emner til dens handleplan har GF som noget nyt holdt fællesmøde uden kommunens deltagelse. Det lykkedes os at skabe enighed om følgende 2 punkter:

”Etablering af sammenhængende stisystem mellem Græse mølle og Hørup ruder.” og ”Stisystem for gående langs toppen af Skuldelev ås, gøres muligt ved hjælp af plejeplan.”

Desuden blev vi enige om at tage følgende emne op på politisk udvalg: Forslag til lokalplaner skal indeholde 15% natur. Af disse 15% er det vigtigt, at der tages hensyn til den eksisterende natur - eksisterende træer er specielt vigtige.

DN har generelt arbejdet for focus på vores stisystemer, men også de invasive arter og deltager i bedømmelsesudvalget for tildeling af kommunens biodiversitetspulje på 300.000 kr.

I løbet af i år er GF udvidet med foreningen Grønne nabofællesskaber. Desuden vil Skov og Naturstyrelsen Nordsjælland fremover deltage i GF's møder.

Brugerrådet for Roskilde Fjord Vildtreservat

Gennem DN's Samråd for Nordsjælland og Bornholm har DN Frederikssund fået udpeget et medlem til Brugerrådet for Roskilde Fjord, der holdt sit seneste møde i august måned 2022.

Et hovedpunkt var ynglefuglene, hvoraf der findes ca. 40 arter. De toppede med mere end 20.000 par i 1986. Siden 2010 har bestanden været nogenlunde stabil. Der blev især fokuseret på Eskildsø.

Et andet hovedpunkt var stenrev, hvor det handlede om både reetablering af og nyetablering af stenrev til gavn for biodiversiteten, især fiskefaunaen og bundvegetationen. Der var tillige fokus på forstyrrelser af havfugle forårsaget af især kitesurfere og på problemer med rotter og mink.

Naturstrategi med kommunens intentioner

I januar måned afgav vi et 9 sider langt og detaljeret høringssvar om Visionen for kommunens natur. Flot, men ikke egentlig offensiv. Vi foreslog derfor, at "Vision for vores natur" formuleres således:

"I Frederikssund Kommune har vi et ansvar for, at naturen og biodiversiteten i kommunen trives og udvikler sig på dens egne præmisser. Vi vil derfor i al fremtidig planlægning inddrage et naturbevarings- og udviklingsperspektiv, bevare og udvikle de eksisterende naturområder og invitere naturen og en øget biodiversitet ind i vores byer."

Og at kommunen gør det ved at:"- Afsætte de nødvendige ressourcer til at sikre planernes gennemførelse ift. ambitionsniveauet i strategien".

Vi udtrykte også en forventning om, at strategien skulle give grundlag for egentlige handleplaner.

Læs hele svaret her: [Frederikssund/Nyheder /Nyheder/DN Frederikssund høringssvar: Mere plads til naturen](#)

Naturhandleplan

Det var dejligt, da DN FRS's forventning om, at Byrådet skulle gå fra strategi til handling, blev opfyldt. Vi afleverede derfor – opdelt efter kommunens ønske – DN's input og idéer til

- *Naturen på land*

f.eks. at rødlistede arter prioriteres, etablere forbindelser i Grønt Danmarkskort og pleje af fortidsminder.

- *Vand og kyster*

f.eks. mindre udledning af kvælstof og fosfor til søer, vandhuller og fjorde, bekæmpe invasive arter og etablere vådområder på lavbundslande.

- *Bynatur og biodiversitet*

f.eks. pleje af Jenriks Bakke, lokalplaner indeholder minimum XX% natur og hensyn til vore gadekær!

- *Naturoplevelser*

17 forslag, som f.eks. gennemgående stisystem, træalléer genskabes, Evighedstræer bevares og åernes liv styrkes gennem seperatkloakering. Læs hele svaret her:

<https://frederikssund.dn.dk/nyheder/nyheder/naturhandleplan-41-id%C3%A9er-til-oplevelser-og-mere-natur/>

Indsatsplan for beskyttelse af grundvand

I april måned inviterede Frederikssund kommune DN Frederikssund til at deltage i et nyoprettet Koordinationsforum for Indsatsplan for Grundvandsbeskyttelse i Frederikssund kommune.

DN har sagt ja til at gå ind i arbejdet og udpeget bestyrelsesmedlem Harry Glogauer som vores repræsentant.

Kommunens mål er i 2022 at udarbejde en indsatsplan for grundvandsbeskyttelse for de 30 vandværker og kildepladser, hvor der indvindes drikkevand til almen vandforsyning i kommunen.

Koordinationsforummet skal derfor drøfte:

- Principper for indsatsplanlægningen
- Mulige strategier i forhold til behovet for beskyttelsesindsatser
- Konkrete indsatsplanforslag

At indsatsplanen er nødvendig og kritisk understreges af, at der for nuværende er konstateret pesticidrester i ikke mindre end 59 procent af de aktive drikkevandsboringer i kommunen. I årets løb har endnu et vandværk måttet stoppe indvindingen og er nedlagt.

Aktuelt er kommunen i gang med at sende risikovurderinger ud til vandværkerne og mangler pt. ca. ¼. Risikovurderingen er for hele indvindingsoplandet, ikke kun for de boringsnære beskyttelsesområder, benævnt BNBO'erne. Status på vores BNBO'er kan ses på miljøportalen.

Læs her: <https://arealinformation.miljoportal.dk/html5/index.html?viewer=distribution>

Renseanlæg ved Roskilde Fjord

Novafos og Frederikssund Kommune arbejder på at opføre et fælles renselanlæg for et antal kommuner, Ballerup, Egedal, Frederikssund og Furesø.

Ideen med dette - kommende anlæg – er, at samle den nødvendige og samfundsmæssige vitale funktion i ét anlæg i stor skala.

Umiddelbart kan det lyde rationelt og besnærende, men da der er adskillige og endnu ikke afdækkede forhold omkring manglende, fremtidig vandføring i flere af vore lokale åer og vandløb, er vi på vagt over for dette tiltag.

DN Frederikssund har, siden Strukturanalysen for anlægget blev offentlig tilgængelig, arbejdet på at følge med i, samt at påvirke hele planlægningsprocessen. Dette i form af en arbejdsgruppe, nedsat netop til at følge udviklingen.

Status er for tiden, at der er en forventet placering i Vinge Vest, og at varmebidraget fra dette anlæg indregnes i driften af den kommende og netop vedtagne plan for fælles fjernvarmeforsyning af dele af Frederikssund Syd, Vinge og Store Rørbæk.

Vi mødes næste gang med planlæggerne fra Novafos primo november og påregner at få en opdatering på den nyeste udvikling og afklaring af tidligere stillede spørgsmål.

Kontakt og kommunikation

Velkomstmøder for nye medlemmer

Vi har i afdelingen haft en god arbejdsrytme med at byde nyindmeldte medlemmer velkommen hurtigt efter at den formelle registrering i DN's sekretariat var gennemført. Velkomsten har enten været ved et fysisk møde eller ved afholdelse af et digitalt møde på zoom.

Rytmen er imidlertid blevet brudt i forbindelse med coronaen, så forløbene i år ikke har givet de ønskede, gode forløb, som vi i afdelingen havde ønsket – og ikke mindst – som vi havde ønsket at give de nyindmeldte.

Bestyrelsen appellerer derfor til, at nye medlemmer beskriver deres oplevelse af indmeldelsesproceduren og kommer med forslag til forbedringer.

Mange Nyhedsbreve fra afdelingen

I det forgangne år er der udsendt 21 nyhedsbreve. Antallet og indholdet er udtryk for, at bestyrelsen lægger stor vægt på, at medlemmerne får aktuel information om bestyrelsens indsatser.

Afdelingens hjemmeside

Kodeordene for DN Frederikssunds hjemmeside er fortsat Faglighed, Aktualitet og Troværdighed. Du finder vor hjemmeside på: <https://frederikssund.dn.dk/>.

Den periode med flest læsere på hjemmesiden har været i november 2021. DN Frederikssund havde i forbindelse med kommunalvalget i november 2021 en kampagne kaldet "Grønt håndtryk". Her fik lokalpolitikere muligheden for at redegøre for emner inden for natur og klima.

Det fremgår af Google Analytics, at DN Frederikssund's hjemmeside har haft 2.852 unikke sidevisninger i løbet af året. Det svarer til lige under 8 om dagen. "Unikke sidevisninger" fortæller om antallet af forskellige personer, der har været inde på hjemmesiden.

De mest læste nyheder omhandlede: 1. Medlemsmødet i november 2021, 2. Vandløb i Frederikssund og 3. Fredningsforslag for Jægerspris Skyde- og Øvelsesterræn.

Le-laug er startet med entusiasme og nysgerrighed

Solen skinnede og 7 entusiastiske og nysgerrige borgere i Frederikssund kommune var mødt op en dag i oktober i Græse Ådal for at lære alt om leen af instruktør Majken Sundahl. Og der blev givet masser af viden om leens opbygning og pleje og selvfølgelig - hvordan man hvæsser en le. Ikke som en kok, men liggende på højre ben!

Det område, vi havde fået kommunens tilladelse til at benytte, var tæt tilgroet med dueurt, så deltagerne fik virkelig lov at bruge kræfter. Håbet er, at der sammen med kommunen kan findes et område, hvor lauget indenfor deltagerens livsalder vil kunne se en større artdiversitet ud fra anstrengelserne.

Efter en times arbejde i dueur(ts)skoven var der forplejning med hjemmebagte boller og kage. Såfremt andre får lyst til at være med i lelauget og give en hånd og arm for en rigere artsdiversitet kan du henvende dig til Mariann Bette Grøndahl via frederikssund@dn.dk.

Le-lauget vil værne om vores vilde områder i Frederikssund kommune og skabe plads og lys for de blomsterarter, der ikke er dominerende. Og dermed til de mere sjældne insekter, der lever på disse mere lidende arter.

Arrangementer

27.03.2022

Foredrag om bekæmpelse af invasive plantearter.

Til vores store overraskelse, var der ingen interesse for foredraget, hvorfor det måtte aflyses. Overraskelsen skyldes, at mange medlemmer har givet udtryk for en forventning om "at nu må der gøres noget!"

28.04.2022

Forskningens døgn

I regi af Forskningens døgn løb on-line foredraget "Naturbaserede løsninger i havet kan bruges til andet end klimaudfordringer" af stablen. Fra DTU Aqua fortalte Dennis Lisbjerg om den blå bioøkonomi: Hvordan udnytter vi på bæredygtig vis ressourcerne i vore have, dels til produktion af fødevarer, lægemidler, foder mm., dels i kommercialisering af friluftslivet i form af organiseret fiskeri, dykning og ture. Den nye digitale havplan er under udarbejdelse og her er den planlagte udnyttelse af vore fjorde af særlig lokal interesse. Mens Roskilde Fjord er udlagt til naturbeskyttelsesområde, er en stor del af Isefjord udlagt til udviklingszone for opdræt og produktion af skaldyr. For og imod en storskalaproduktion af skaldyr blev diskuteret livligt.

26.05.2022

Nattergaletur i Græse Ådal

På trods af regn og mørke mødte 18 personer op kl. 03.00 for at høre nattergalen og andre fugle. Det var umagen værd. Nattergalen sang fra først til sidst, og Eva Christoffersen guidede os igennem de andre fuglestemmer, der dukkede op. Afslutning med morgenkaffe i kirkeladen ved Græse kirke.

25.06.2022

Midsommertur langs Græse Å

Godt 40 personer satte sig i en bus ved speedwaybanen og blev kørt til Buresøen. Herfra gik turen under Henrik Jenvals ledelse tilbage til speedwaybanen. Undervejs måtte man forcere brændenælder og gå langs markskel, mens man drømte om, hvor dejligt det vil være, når der (forhåbentlig) bliver etableret farbar sti hele vejen.

14.08.2022

Naturoplevelse på Jægerspris skyde- og øvelsesterræn

Biolog og formidler Zelina Petersen med speciale i sommerfugle og kommandant for Jægerspris skyde- og øvelsesterræn, major Morten Malthe Pedersen, stod for en hyggelig og spændende dagsudflugt i terrænet på en af de hedeste sommerdage i år. Dagen bød på fortællinger om sommerfugle, rovfugle, spor af bomber, afbrændinger, diverse flora og fauna, vi stødte på, mens vi spadserede rundt i området. Terrænet indeholder store naturværdier, og her lever mange spændende arter, som vi ikke ser hver dag.

26.08.2022

Afdelingens første naturkonference – en gevinst for naturen

Oplægsholdere, borgmesteren, udvalgsformænd og andre politikere samt DN-medlemmer var alle med til at skabe et fantastisk naturmøde, hvor DN Frederikssund markerede sine forventninger. Det skete ved præsentation af 10 forslag til emner i kommunens første Naturhandleplan. Blandt andet idéer om sikring af vand i åerne, sammenhæng mellem de rekreative stier til gode naturoplevelser og beskyttelse af vores grundvand.

Naturønskerne forskrækkede dog hverken borgmester Tina Tving Stauning eller udvalgsformændene Søren Weimann og Kirsten Weiland. Tværtimod viste politikerne vilje til at mødes med borgere, der indsender høringsvar til naturstrategien.

Politikernes vilje til en styrket natur kom også til udtryk, da Naturfredningsforeningen foreslog en særlig form for beskyttelse af gamle træer. En udnævnelse til Evighedstræer, så gamle træer sikres en særlig opmærksomhed.

Stemningen var også positiv, da Naturfredningsforeningen ønskede krav om natur indføjnet i kommende lokalplaner for byggeri m.v.

Konferencens sidste oplægsholder var Morten D.D. Hansen, biolog og museumsinspektør ved Naturhistorisk Museum i Aarhus, der præsenterede sig selv som omrejsende gøgler i biodiversitet. I Danmark har vi 37.000 arter af levende væsner, og tallet falder år for år.

Efterfølgende har bestyrelsen besluttet at undersøge muligheden for at gøre naturkonferencen til en årligt tilbagevendende begivenhed.

11.09.2022

Tur i Skjoldungernes Land

Den yderst interessante tur i Skjoldungernes land foregik dels til fods, dels med Naturekspressen. Niels Nielsen fortalte under kørslen, og på vandringsen ad Fjordstien fortalte nationalparkchef Anders Bülow om nationalparkens virke. 25 personer deltog i det skønneste eftersommervejr.

27.09.2022

Tur til Brorfelde

Knap 50 medlemmer fra Halsnæs og Frederikssund fik en virkelig god oplevelse på Observatoriet i Brorfelde. De fik set såvel den ægte som den elektroniske stjernehimmel. Engagerede medarbejdere fra centret fortalte levende om det hele. Og Peter Laurents fra DN gik på jagt efter flagermus og insekter i mørket.

Øvrige arrangementer

Ud over de nævnte arrangementer har DN Frederikssund stået for affaldsindsamlinger rundt om i kommunen samt haft boder ved økodagen på Svanholm og ved Snake City i Slangerup.

Kurser og viden til DN-aktive

Kært barn har som bekendt mange navne, og i DN har vi flere navne til de medlemmer, som "en gang imellem" eller "ofte" hjælper os i afdelingsbestyrelsen. Eksempelvis kalder vi medlemmerne for "frivillige", "DN-aktive" eller "ad hoc'ere".

Uanset betegnelse, er afdelingsbestyrelsen glad for assistance fra alle medlemmer! Og uanset om assistancen er stor eller lille.

I DN er glæden for naturen en del af vores fællesskab. Derfor afholder DN gratis kurser i regi af Naturens Universitet tilegnet DN's aktive, dels for at dygtiggøre, dels for at motivere og inspirere til indsatser i afdelingen. Dette tilbud gælder også for dig, der vil begynde, som aktiv.

Så kig ind på kursusoversigten: <https://aktiv.dn.dk/naturens-universitet/kursusoversigt/>
- og vælg og tilmeld dig til kurserne.

Eller start med at kontakte afdelingens formand om, hvad du interesserer dig for!

Om menneskene bag indsatsen

Bestyrelsens arbejde

Efter årsmødet den 6. november 2021 konstituerede bestyrelsen sig ved at genvælge Per Seerup som afdelingens formand med Ursula Lange som 1. næstformand og Jens Timm Jensen som 2. næstformand.

Den øvrige bestyrelse i DN Frederikssund er følgende: Andreas Hanefeld, Grethe Reedtz, Harry Glogauer, Henrik Jenvall, Jørgen Hvalkof og Ole Gorm Norden Andersen.

Suppleant til bestyrelsen er Jens Højslev Petersen. Bestyrelsen har nydt godt af, at suppleanten indkaldes til og deltager i bestyrelsesmøderne.

Ole Gorm Norden Andersen er referent ved bestyrelsens møder. Bestyrelsen har holdt 8 møder i det forløbne år.

I den seneste periode har bestyrelsesmedlemmerne fordelt opgaverne imellem sig efter emne og dermed lagt vægt på erfaringsopsamling i forhold til diverse regelsæt og samarbejdsrelationer.

Ud over det interne bestyrelsesarbejde har DN Frederikssund deltaget gennem følgende

Repræsentationer

Grønt Forum i Frederikssund kommune	Ursula Lange
Klimaråd for Frederikssund kommune	Per Seerup og Henrik Jenvall
Skovrejsningsrådet for Hørup Skov	Henrik Jenvall
DN's Samråd for Nordsjælland og Bornholm	Per Seerup og Ursula Lange
Brugerrådet for Roskilde Fjord Vildtreservat	Ole Gorm Norden Andersen
DN's repræsentantskab	Per Seerup og Ursula Lange
Koordinationsforum for grundvandsbeskyttelse	Harry Glogauer

På bestyrelsens vegne

Per Seerup
afdelingsformand

Danmarks
Naturfredningsforening

Frederikssund afdeling

mail: frederikssund@dn.dk

hjemmeside: <https://frederikssund.dn.dk/>

facebook: <https://www.facebook.com/DNFrederikssund/>